

ÅRSMELDING FOR GRENLANDSSAMARBEIDET 2014

Bamble

Drangedal

Kragerø

Porsgrunn

Siljan

Skien

1 INNLEDNING.....	1
2 MÅLSETTING FOR DET INTERKOMMUNALE SAMARBEIDET	3
3 ORGANISERING AV GRENLANDSSAMARBEIDET	4
4. STYRENDE ORGAN – AKTIVITETER 2014	7
4.1 Grenlandsrådet	7
4.2 Felles formannskapsmøte	7
4.3 Ordførerkollegiet/arbeidsutvalget	8
4.4 Rådmannskollegiet	8
5 INTERKOMMUNALE UTREDNINGSPROSJEKTER I GRENLANDSSAMARBEIDET	9
5.1. Felles sak- og arkivsystem i grenlandskommunene.....	9
5.2 Innføring av e-handel i grenlandskommunene – prosjekt for bedre og mer effektive innkjøpsprosesser:.....	15
5.3 Felles satsing på barn og unge i Grenland – Talenter for framtida:	18
5.4 Statistiksamarbeid og grenlandsbarometer:	21
6 REGNSKAP FOR GRENLANDSSAMARBEIDET 2014	23
7 ETABLERTE SAMARBEID – OVERSIKT.....	24

1 INNLEDNING

Grenlandssamarbeidet er det interkommunalt samarbeid mellom kommunene Bamble, Drangedal, Kragerø, Porsgrunn, Siljan og Skien og er organisert i henhold til kommunelovens § 27. Samarbeidet er regulert av vedtekter og en avtale. Det interkommunale samarbeidet består av by- og kommunestyrene i grenlandskommunene, Grenlandsrådet, Ordførerkollegiet og Rådmannskollegiet. Kommunesamarbeidet ble etablert i 2003.

Et fireårig program for Grenlandssamarbeidet ble vedtatt på Grenlandstinget i 18. mars 2011. I programmet defineres det som et hovedmål at samarbeidet mellom kommuner i Grenland skal bidra til en økt økonomisk- og befolkningsmessig vekst i området som helhet og i de enkelte kommuner. Vekstfilosofien må ha miljøaspektet som bærende ide. Handlingsplanen for 2014 tok utgangspunkt i de mål og strategier som er beskrevet i Program for Grenlandssamarbeidet 2011 – 2014.

For å nå de overordnede målene er Grenlandssamarbeidet av den mening at en i fellesskap og i de enkelte kommuner må prioritere og satse på:
utvikling av det kommunale tjenestetilbudet, areal og transport, samhandling på helseområdet og næringsutviklingsamarbeid.

Grenlandsregionen er en sterkt integrert bo-, service- og arbeidsmarkedsregion og fungerer på mange måter som et felles byområde. Regionen har derfor et godt utgangspunkt for å lykkes med kommunal og regional utvikling. Grenlandssamarbeidet er et virkemiddel i denne utviklingen.

Ordfører i Bamble Jon Pieter Flølo har vært leder av Grenlandsrådet frem til 25. april 2014. Fra 25. april 2014 har ordfører i Skien Hedda Foss Five vært leder. Nestleder har fra 25. april vært ordfører i Drangedal Karianne S. Reiten.

Grenlandssamarbeidet har i 2014 bl.a gjennomført dialogmøter med Telemark fylkeskommune, Høgskolen i Telemark og Telemark Museum.

Grenlandsrådet har hatt fokus på å stå samlet i de store infrastruktursakene og ønsker å jobbe for dette også fremover. Fire av grenlandskommunene har også i 2014 arbeidet med bl.a. Bypakke Grenland og Areal- og transportplan for Grenland i Bystrategi Grenland samarbeidet.

Det ble 1.1.2014 etablert et felles interkommunalt selskap- IKS- for næringsutvikling i Grenland med alle seks kommuner som eiere. Grenlandsrådets medlemmer utgjør selskapets representantskap. Selskapet omfatter alle de ressurser som aktørene bruker på næringsutvikling i dag, dvs tilsvarende tidligere ViG AS, næringsavdelingene i de seks kommunene og etablererkontoret i Grenland. Selskapet ledes av en «næringsjef for Grenland». Målet er styrket og bedre samordnet næringsutviklingsarbeid i grenlandsregionen.

Fire av grenlandskommunene har videre opprettet et nytt renovasjonssamarbeid; Renovasjon i Grenland (RiG) IKS. RiG har tidligere eksistert som et avtalebasert samarbeid og er nå et interkommunalt selskap.

De seks grenlandskommunene har i 2014 startet arbeidet med regjeringens kommunereform. Regjeringen fikk før sommeren 2014 tilslutning fra Stortinget til å gjennomføre en kommunereform. Målet er større, mer robuste kommuner med økt makt og myndighet. Dette anses nødvendig for å møte morgendagens utfordringer og stadig økte forventninger fra innbyggerne. Grenlandssamarbeidet arrangerte 8.-9. september et felles oppstartsmøte for alle seks formannskapene. Her ble det gitt informasjon om regjeringens kommunereform og alle formannskapene fattet

likelydende vedtak om felles utredning av aktuelle modeller for fremtidig kommunestruktur. Målet for arbeidet er å lage gode beslutningsgrunnlag for senere politiske strukturvedtak i de seks kommunene. Prosessen skal gjennomføres med fokus på åpenhet og god informasjon. Kommunenes tillitsvalgte skal holdes løpende orientert om prosessen og sikres medvirkning og deltakelse. Befolkningen skal på egnet måte høres og involveres. Arbeidet startes opp høsten 2014 og siktemålet er endelige strukturvedtak i de enkelte kommunene våren 2016. Grenlandssamarbeidet arrangerte et felles formannskapsmøte den 1. desember 2014 der utarbeidet mandat for arbeidet ble stadfestet.

Det er engasjert en felles prosjektleder. Rådmannskollegiet er prosjektgruppe og Grenlandsrådet med to representanter fra fagforeningene er styringsgruppe for arbeidet.

Grenlandssamarbeidet søkte i 2014 Kommunal- og moderniseringsdepartementets (KMD)

Utviklingsprogram for byregioner om midler til prosjektet: «Mer vekst i Grenland – utvikling i by og omland». Deltagelse i byregionprogrammet vil kunne bidra til bedre samordnet næringsarbeid og økt vekst i regionen. Søknaden ble innvilget og grenlandskommunene ble tildelt kr. 1 362 000,- Alle seks kommuner har formelt godkjent deltagelse i byregionprogrammet og prosjektskissen «Mer vekst i Grenland – utvikling i by og omland» i politisk sak våren 2014.

Prosjektet «Mer vekst i Grenland – utvikling i by og omland» har som mål å forsterke samspillet mellom grenlandskommunene for å øke konkurransekraften som næringsregion. Prosjektet er delt i to. Delprosjekt 1 gjennomføres av Vekst i Grenland og vil være grunnlag for rullering av Strategisk næringsplan for Grenland. Delprosjekt 2 er gjennomføring av kartlegging av næringsarealer og utarbeidelse av strategi for næringsarealer i regionen og gjøres i nært samarbeid med Telemark fylkeskommune. Disse prosjektene startet sitt arbeid i 2015 og er nærmere beskrevet i Handlingsplanen 2015 for Grenlandssamarbeidet.

Deltagelse i byregionprogrammet er søkt på bakgrunn av følgende:

- Behovet for en analyse av næringsarealer som grunnlag for utarbeidelse av en felles strategi i regionen. Dette er et viktig verktøy for kommunenes felles næringssselskap Vekst i Grenland IKS (VIG IKS).
- Arbeidet med Areal- og transportplan for Grenland er vedtatt og har i handlingsprogrammet definert kartlegging av næringsarealer som et tiltak.
- Ønske om et bredt og godt underlagsmaterialet for utarbeidelse av ny strategisk næringsplan for Grenland.

I tillegg til å gjennomføre det som allerede er vedtatt gir Byregionsprogrammet en mulighet til deltagelse i et nasjonalt nettverk mellom byregionene. Dette vil kunne gi bedre kunnskap og kompetanseutveksling knyttet til regionens næringsmessige potensial og faktorer som bidrar til eller hindrer regional utvikling.

Det har i tillegg pågått i alt 5 interkommunale samarbeidsprosjekter i 2014 i regi av Grenlandssamarbeidet. Prosjektet "Sak-arkivsystem i grenlandskommunene" har også i 2014 vært det største og mest ressurskrevende prosjektet. Dette prosjektet involverer et stort antall ansatte og enheter i de seks kommunene. Det gis en beskrivelse av prosjektene i kapittel 5 under.

2 MÅLSETTING FOR DET INTERKOMMUNALE SAMARBEIDET

Kommunene i Grenlandskommunene representerer et samlet folketall på ca. 120.000,- innbyggere, altså ca. 70% av befolkningen i Telemark. Antall arbeidsplasser ligger på mellom 50.-55.000, og er med dette det sjuende største byområdet i Norge. En felles ambisjon er at kommunene skal levere kostnadseffektive og gode tjenester til sine innbyggere. I tillegg er ambisjonen å utvikle Grenland til en slagkraftig region, som får en vekst på høyde med andre storbyregioner. Befolkningsvekster som sådan er viktig som drivkraft i den regionale utviklingen. Grenlandsregionen er en sterkt integrert bo-, service- og arbeidsmarkedsregion og fungerer på mange måter som et felles byområde. Regionen har derfor et godt utgangspunkt for å lykkes med kommunal og regional utvikling. Grenlandssamarbeidet er et virkemiddel i denne utviklingen.

Kommunene ønsker å bruke samarbeidet som et viktig virkemiddel for å finne fram til samarbeidsfelter som bygges opp under følgende målformuleringer:

- Tjenesteproduksjon og organisering av kommunene skal moderniseres og fornyes, ut fra lokale forutsetninger og behov i den enkelte kommune.
- Grenland skal utvikles og markedsføres som en sterk og attraktiv region å bo og jobbe i.
- Grenlandssamarbeidet skal jobbe aktivt for å videreutvikle muligheter i Grenland for unge voksne i tillegg til å stimulere til generell befolkningsvekst.
- Grenlandssamarbeidet skal markedsføre regionens interesser bl.a gjennom å gi felles uttalelser i viktige saker for regionen, gjennom lobbyvirksomhet mv.
- Samarbeidet med andre etater, organisasjoner og institusjoner som for eksempel fylkeskommunen/regionalt nivå, Statens vegvesen, Jernbaneverket mv., skal styrkes.
- Det skal samarbeides om kommunale tjenesteområder der dette kan gi økt kvalitet på tjenesten, redusert sårbarhet og/eller rimeligere tjenester for kommunenes innbyggere, i samarbeid med de ansatte og deres organisasjoner.
- Det skal arbeides aktivt med å oppnå et godt arbeidsmiljø i kommunene.
- Regionens egenfølelse og identitet skal styrkes.
- Regionen skal gjøres robust og slagkraftig i forhold til sentrale myndigheter og organisasjoner.
- Rasjonaliseringsgevinster i et regionalt perspektiv skal tas ut for gjennom det å øke innsatsen på prioriterte områder.
- I prosjekter der felles lokalisering av oppgaver/tjenester skal utredes, bør en på et tidlig tidspunkt ha vurdert lokaliseringsspørsmålet.
- Regionale samarbeidstiltak i Grenland skal tilstrebes å ha et differensiert lokaliseringsmønster, basert på forpliktende avtaler.
- Over tid skal det tilstrebes en tilnærmet utjevning mellom kommunene når det gjelder lokalisering og desentralisering av oppgaver sett i forhold til størrelse og innbyggertall.

3 ORGANISERING AV GRENLANDSSAMARBEIDET

Grenlandssamarbeidet er organisert i henhold til kommunelovens § 27. Samarbeidet er regulert av disse vedtektene og en avtale. Figuren over viser organisasjonskartet.

Det interkommunale samarbeidet består av by- og kommunestyrene i Grenlandssamarbeidet, Grenlandsrådet, Ordførerkollegiet og Rådmannskollegiet og bygger på forutsetningene som er vedtatt i avtalen.

By- og kommunestyrene

Det er de enkelte by- og kommunestyrene som har beslutningsmyndigheten.

By- og kommunestyrene tar beslutninger om innmeldelse og utmeldelse av samarbeidet. By- og kommunestyrene skal trekke opp den politiske kursen for samarbeidet gjennom å vedta strategiske og overordnede interkommunale planer. Skal bl.a. behandle handlingsplan-, budsjett-, regnskap-, årsmelding og strategisk plan for Grenlandssamarbeidet. I tillegg behandles resultatene av utredningene i de interkommunale prosjektene i by- og kommunestyrene, der dette er nødvendig eller anses hensiktsmessig.

Grenlandsrådet

Grenlandsrådet er styret i Grenlandssamarbeidet og består av ordfører, varaordfører og en representant fra opposisjonen fra alle kommunene i Grenlandssamarbeidet.

Rådmennene blir innkalt og har tale- og forslagsrett i møtene.

Grenlandsrådet skal påse at virksomheten drives i samsvar med vedtekter, strategisk plan, budsjett og andre vedtak og retningslinjer vedtatt av kommunestyrene. Grenlandsrådet skal være et rådgivende organ for by- og kommunestyrene i de samarbeidende kommunene. Alle saker som angår Grenlandssamarbeidet skal gjennomgå dersom dette ansees nødvendig av noen av Grenlandssamarbeidets organer. Grenlandsrådet skal gjennomgå og forberede behandling av handlingsplan, budsjett og regnskap for Grenlandssamarbeidet til by- og kommunestyrene. I tillegg skal Grenlandsrådet arbeide aktivt med markedsføring av regionens interesser, bl.a. ved å gi felles uttalelser i viktige saker for regionen, lobbyvirksomhet mv. Det avholdes minimum 4 møter pr. år og det er ønskelig at hver møte skal avgi en felles politisk uttalelse.

Det velges en leder blant ordførerne for to år av gangen. Det skal tas sikte på å rullere ledelsen på en slik måte at alle kommunene i løpet av tre kommunevalgperioder har hatt ansvar for å lede Grenlandssamarbeidet. Det er en forutsetning at de kommuner som har ledelsen også er behjelpelig med merkantile og praktiske oppgaver for Grenlandssamarbeidets organer.

Grenlandsrådet har ikke myndighet til å treffe politiske vedtak om endringer av den kommunale organiseringen eller saker som ved lov, regler og pålegg er tillagt det enkelte By – og kommunestyre, med mindre by- og kommunestyrene selv har delegert slike avgjørelser. Slik delegasjon må være godkjent av sentrale myndigheter og/eller tilligge det enkelte By- og kommunestyre selv.

Grenlandsrådet skal behandle handlingsplan, budsjett, regnskap og lignende (interne interkommunale saker). I tillegg kan det arrangeres temamøter der for eksempel felles utfordringer i forhold til regionen og eksterne aktører settes på

Ordførerkollegiet i Grenland/Arbeidsutvalget

Høsten 2012 opprettet ordførerne i de seks samarbeidende kommunene Ordførerkollegiet i Grenland. Første møtet i Ordførerkollegiet som ble avholdt 28. august 2012 i Skien.

Det overordnede formålet med ordførerkollegiet er å utvikle kommunesamarbeidet for best mulig vekst og utvikling i regionen. Målet er bl.a å avklare uenigheter på et tidlig tidspunkt og initiere flere felles uttalelser fra kommunene i Grenland og samarbeid henimot andre aktører og sentrale myndigheter. Ordførerne ønsker å bruke forumet til å drøfte felles utfordringer og forberede saker til Grenlandsrådets møter.

Ordførerkollegiet ønsker et tett samarbeid med Rådmannskollegiet og en av rådmennene er fast deltaker på Ordførerkollegiets møter med tale- og forslagsrett. Daglig leder møter med tale- og forslagsrett.

Ordførerne i de seks samarbeidende kommunene ønsket å møte kritikken som har vært rettet mot det politiske samarbeidet i Grenland ved å starte opp et ordførerkollegium og gjøre dette til Grenlandsrådets arbeidsutvalg. Arbeidsutvalget forbereder møtene i Grenlandsrådet og kan innstille i saker der dette er ønskelig. Arbeidsutvalget er ikke nevnt i samarbeidets vedtekter eller avtale. Endringen er derfor iverksatt uten vedtektsendring. Forslaget ble lagt fram for Grenlandsrådet. Forslaget ble enstemmig vedtatt i Grenlandsrådets møte den 14. september 2012. Fra samme tidspunkt opphørte tidligere nedsatte samarbeidsutvalg bestående av leder, nestleder og et medlem fra opposisjonsrepresentantene.

Rådmannskollegiet i Grenland

De 6 rådmennene utgjør et eget kollegium som håndterer administrative saker.

De skal være saksforberedende organ for ordførerkollegiet og Grenlandsrådet og innstiller i saker som skal behandles i Grenlandsrådet. Rådmennene innkalles og har tale- og forslagsrett i Grenlandsrådets møter. En fast representant for rådmennene møter på Ordførerkollegiets møter med tale- og forslagsrett.

I tillegg godkjenner kollegiet oppstart og avslutning av prosjekter som ligger klart innenfor rådmannens ansvarsområde.

Rådmannsgruppen har et særskilt ansvar for involvering av tilsatte i egen kommune.

Sekretariat/daglig leder

Det løpende, administrative arbeid i Grenlandssamarbeidet skal ivaretas av et sekretariat med permanent bemanning, en daglig leder. Daglig leder samordner virksomheten og er sekretariat for Grenlandsrådet, ordførerkollegiet og rådmannskollegiet. Daglig leder møter i disse organene med tale- og forslagsrett. Daglig leder skal etablere og holde et prosjektregime med planlegging, prosjektstyring og kontroll. Daglig leder skal sørge for intern og ekstern informasjon, herunder drifte Grenlandssamarbeidets nettsider ”www.grenlandssamarbeidet.no.

Grenlandsrådet ansetter daglig leder, etter innstilling fra rådmennene. Daglig leder har normalt arbeidssted i egen bostedskommune. Sekretariatskommunen har det formelle arbeidsgiveransvaret og fører regnskap, betaler ut lønn m.v og yter driftskreditt til den løpende virksomheten. Sekretariatskommunen skal ha godtgjort kontorutgiftene.

Samarbeid og kommunikasjon med ansatte og deres organisasjoner

De ansatte er vår viktigste ressurs for å gjøre offentlig sektor enda bedre. Derfor vil vi gjøre disse til medspillere i utviklings og fornyelsesarbeid. Gjennom skoling, tillit og inkluderende rammebetingelser vil Grenlandskommunene invitere alle offentlig ansatte med i dette arbeidet. Endringer skal skje i kontakt og samarbeid med de ansatte og deres organisasjoner.

Gjennom et godt samarbeid kommunene imellom og med de ansattes organisasjoner vil det være viktig å utnytte effektiviseringspotensialet der det finnes for gjennom det å forbedre og øke innsatsen på de politisk prioriterte områdene. Slikt arbeid må gjøres kontinuerlig i den enkelte kommune og ved å etablere samarbeid for felles løsninger med nabokommunene.

Internettssidene til Grenlandssamarbeidet

I januar 2004 ble Grenlandssamarbeidet egne internettsider lansert. På internettsidene finner man mye informasjon om det interkommunale samarbeidet. Det er et mål å legge ut mest mulig og så oppdatert informasjon som mulig om det som skjer i samarbeidet. (www.grenlandssamarbeidet.no)

4. STYRENDE ORGAN – AKTIVITETER 2014

4.1 Grenlandsrådet

Det er avholdt 3 møter i **Grenlandsrådet** i 2014. Rådet har hatt 26 saker til behandling.

Ordfører i Bamble Jon Pieter Flølo har vært leder av Grenlandsrådet frem til 25. april 2014. Fra 25. april 2014 har ordfører i Skien Hedda Foss Five vært leder. Nestleder har fra 25. april vært ordfører i Drangedal Karianne S. Reiten.

Grenlandsrådet har i 2014 bl.a gjennomført dialogmøter med Telemark fylkeskommune, Høgskolen i Telemark og Telemark Museum.

Grenlandsrådet har hatt fokus på å stå samlet i de store infrastruktursakene og ønsker å jobbe for dette også fremover. Fire av grenlandskommunene har også i 2014 arbeidet med bl.a. Bypakke Grenland og Areal- og transportplan for Grenland i Bystrategi Grenland samarbeidet. Bystrategi Grenland er et regionalt samarbeid om areal, transport og klima. Bystrategisamarbeidet er et forpliktende, langsiktig og ambisiøst samarbeid på tvers av kommuner og kontorer. Målet er å bidra til nasjonale klimamål og skaper en attraktiv og konkurransedyktig region.

Bamble, Porsgrunn, Skien og Siljan kommuner har videre arbeidet med revidering av kommuneplanens arealdel i en felles prosess.

Det ble 1.1.2014 etablert et felles interkommunalt selskap- IKS- for næringsutvikling i Grenland med alle seks kommuner som eiere. Grenlandsrådets medlemmer utgjør selskapets representantskap. Selskapet omfatter alle de ressurser som aktørene bruker på næringsutvikling i dag, dvs tilsvarende tidligere ViG AS, næringsavdelingene i de seks kommunene og etablererkontoret i Grenland. Selskapet ledes av en «næringsjef for Grenland». Felles næringsutviklingsarbeid har stått på agendaen i alle Grenlandsrådets møter i 2014.

Det har i tillegg pågått i alt 5 interkommunale samarbeidsprosjekter i 2014 i regi av Grenlandssamarbeidet. Prosjektet "Sak-arkivsystem i grenlandskommunene" har også i 2014 vært det største og mest ressurskrevende prosjektet. Dette prosjektet involverer et stort antall ansatte og enheter i de seks kommunene. Det gis en beskrivelse av prosjektene i kap 5.

4.2 Felles formannskapsmøte

De seks grenlandskommunene har i 2014 startet arbeidet med regjeringens kommunereform.

Regjeringen fikk før sommeren 2014 tilslutning fra Stortinget til å gjennomføre en kommunereform. Målet er større, mer robuste kommuner med økt makt og myndighet. Dette anses nødvendig for å møte morgendagens utfordringer og stadig økte forventninger fra innbyggerne.

Grenlandssamarbeidet arrangerte i denne forbindelse den 8. og 9. september et felles oppstartsmøte for alle seks formannskapene. Her ble det gitt informasjon om regjeringens kommunereform og alle formannskapene fattet likelydende vedtak om felles utredning av aktuelle modeller for fremtidig kommunestruktur. Målet for arbeidet er å lage gode beslutningsgrunnlag for senere politiske strukturvedtak i de seks kommunene. Prosessen skal gjennomføres med fokus på åpenhet og god informasjon. Kommunenes tillitsvalgte skal holdes løpende orientert om prosessen og sikres medvirkning og deltakelse. Befolkningen skal på egnet måte høres og involveres. Arbeidet startes opp høsten 2014 og siktemålet er endelige strukturvedtak i de enkelte kommunene våren 2016. Det er engasjert en felles

prosjektleder. Rådmannskollegiet er prosjektgruppe og Grenlandsrådet med to representanter fra fagforeningene er styringsgruppe for arbeidet.

Grenlandssamarbeidet arrangerte et felles formannskapsmøte den 1. desember 2014 der utarbeidet mandat for arbeidet ble stadfestet.

4.3 Ordførerkollegiet/arbeidsutvalget

Ordførerkollegiet har møttes 7 ganger og har hatt 46 saker til behandling i 2014.

Ordførerkollegiet inviterte i begynnelsen av 2014 Telemarks stortingsrepresentanter til faste kvartalsvise/tertiarvise møter med kommunene. Ønske er et tettere og formalisert samarbeid med sentrale politikere om saker av betydning for Grenland. Ordførerne har konkretisert en rekke svært viktige saker for Grenland og ønsker å stå samlet i disse sakene. Dette gjelder blant annet Sykehuset Telemark HF og fremtidig helsetilbud, infrastruktur, politireformen, forsterke posisjonering i forhold til finansmiljø/såkorpsfond, og styrking av Høgskolen i Telemark og utvikling i landbasert industri knyttet til satsing på innovasjon, forskning og utvikling.

Initiativet ble positivt mottatt og Ordførerkollegiet har møtt Telemarks stortingsrepresentanter til faste dialogmøter 2 ganger i 2014.

Ordførerkollegiet ønsker et tett samarbeid med Rådmannskollegiet og en av rådmennene møter fast på Ordførerkollegiets møter.

4.4 Rådmannskollegiet

Rådmennene i de seks samarbeidende kommunene (Rådmannskollegiet) møttes 7 ganger i 2014 og hadde 64 saker til behandling.

5 INTERKOMMUNALE UTREDNINGSPROSJEKTER I GRENLANDSSAMARBEIDET

Kommunene i Grenlandssamarbeidet sitter på betydelig fagkompetanse på de fleste fagområdene som utredes. Det legges derfor opp til at man i størst mulig grad skal gjøre utredninger i egenregi og ikke leie inn konsulenter i utredningene. Dette for å spare konsulent honorar, videreutvikle og beholde kompetansen i kommunene og sørge for god kvalitetssikring av dataene som grunnlag for utredningene. Det betyr at man i noen prosjekter må frikjøpe fagpersoner, helt eller delvis til prosjektarbeidet.

De interkommunale prosjektene består hovedsakelig i å utrede interkommunalt samarbeid knyttet til administrasjons-, drifts- og utviklingsoppgaver. Alle prosjektgruppene utarbeider prosjektplan for prosjektet, som benyttes som beslutningsgrunnlag for styringsgruppa (rådmennene) med tanke på organisering, målformulering, framdrift, økonomi, rapportering og evaluering. Når en sak er ferdig utredet med en projektrapport, lages det utkast til felles saksframlegg, som oversendes kommunene for politisk behandling.

5.1. Felles sak- og arkivsystem i grenlandskommunene

Samarbeid om fornyelse og utvikling – felles IKT-satsing i Grenland

Prosjektet gjelder en felles anskaffelse og innføring av en felles sak- og arkivløsning til alle kommunene i grenlandssamarbeidet.

Målformulering:

Grenlandskommunene har anskaffet nytt sak – og arkivsystem – Public360 levert av Software Innovation. Det er utarbeidet en kontrakt for kjøp- og vedlikehold for 6 kommuner. Kontrakten ble signert 29. juni 2011. Leverandøren implementerer Public 360 i ett prosjekt. Den samme løsningen settes sammen av alle kommunene i ett prosjektteam. Prosjektteamet må fremstå som en samlet beslutningsdyktig enhet.

Prosjektet har utarbeidet egen prosjektplan for implementering av Public360 for 6 kommuner. Planen ble godkjent i rådmannsmøte 12. desember 2011.

Sak - og arkivsystemet er kommunens hukommelse og det gjør at det må tilrettelegges for å få kommunens saksdokumenter forsvarlig registrert og arkivert. Da oppnår vi god kvalitet på saksbehandlingen og rettsikkerheten til våre innbyggere blir ivaretatt.

Prosjektet har som formål å bidra til et tett faglig samarbeid mellom kommunene om utvikling av elektroniske tjenester samt integrasjon mot fagsystemer for å oppnå fullelektronisk dokumentflyt og dokumenthåndtering. Elektronisk utvalgsbehandling – digitale møter som sørger for en effektiv og rask overføring av saker fra sak – og arkivsystemet til portalen (Internett). Opplysninger fra sak – og arkivsystemet skal kunne overføres til portalen (eks. Min Side) på en effektiv og sikker måte.

Ved å innføre nytt sak- og arkivsystem vil vi ha større mulighet til å møte forventninger knyttet til digitalisering av offentlig sektor. Vi har anskaffet et system basert på NOARK 5 og en framtidsrettet leverandør som følger med i utviklingen.

Prosjektet gjelder en felles avtale for 6 kommuner for innføring av felles sak - og arkivsystem med fokus på elektronisk arkiv, integrasjon med e-post og fagsystemer, fjerning av fysiske arkiv, felles rutiner og implementering samt felles opplæring og brukerstøtte.

Effektmål for hovedprosjektet

- Økt dokumentfangst - spesielt knyttet til elektroniske skjemaer og e-post.
- Integrasjoner som sørger for god kvalitet og riktig datagrunnlag.
- Forenkling av arbeidsprosesser knyttet til registrering og overføring av data mellom ulike datasystemer.
- Brukere av løsningen skal ha gjennomført tilrettelagt opplæring og oppleve verktøyet som en effektivisering.
- Brukere av løsningen skal oppleve en enklere hverdag knyttet forenkling av arbeidsprosesser og rutiner.

Resultatmål for hovedprosjektet

- Innføre og konfigurere fullelektronisk sak – og arkivsystem Public360, som er godkjent etter NOARK5-standarden.
- Elektroniske skjemaer blir automatisk journalført i sak - og arkivsystemet.
- Integrasjon mot fagsystemer for å oppnå fullelektronisk dokumentflyt og dokumenthåndtering.
- Effektivt saksbehandlingsverktøy som har lav brukerterskel og logisk oppbygging.
- Elektronisk utvalgsbehandling – digitale møter som sørger for en effektiv og rask overføring av saker fra sak – og arkivsystemet til portalen (internett).
- Opplysninger fra sak – og arkivsystemet skal kunne overføres til portalen (eks. Min Side) på en effektiv og sikker måte.
- Tilpasset opplæring etter brukernes behov, rolle og fagområde.

Prosjektets mandat

- Identifisere og foreslå løsninger for aktiviteter og prosesser innenfor valgte system.
- Utarbeide forslag til organisering av sentral arkiv i den enkelte kommune.
- Gjennomføre / implementere, utarbeide planer, maler og prosedyrer og lignende.
- Ha fokus på og dokumentere besparelser i prosjektet. Igangsette nødvendige tiltak og prosesser i egen kommune.
- Utarbeide og følge opp vedtatt opplæringsplan.
- Oppfølging av inngåtte kontrakter/avtaler med leverandør.
- Følge opp eventuelle samarbeidspartnere.
- Fortløpende problemløsning og dialog med leverandør.
- Utarbeide forslag til organisering og videreutvikling av systemet etter prosjekt avslutt. Områder som skal vurderes er, felles rutiner, brukerstøtte, opplæring, maler m.m.
- Hver kommune må sørge for nødvendige ressurser for å dekke aktivitetsbehovet i prosjektet.

Framdrift og samarbeid mellom kommunene fungerer bra og Grenlandssamarbeidet koordinerer dette arbeidet ved en felles prosjektleder. Prosjektleder har bistått kommunene i 50 % stilling fram til 30.06.2014. Fra 01.07.2014 er stillingen blitt en del av forvaltning av løsningen, selv om prosjektets aktiviteter ennå ikke er avsluttet. Hele prosjektet er vesentlig forsinket og leverandøren har fortsatt aktiviteter som ikke er løst i henhold til kontrakt. Dette er organisert som delprosjekt og vil påløpe til mai/juni 2015.

Sektor: Kommunal forvaltning / hele kommunen

Type prosjekt: Interkommunalt samarbeid – effektivisering, kvalitet og tjenesteutvikling

Virkemidler: Organisatoriske, styringssystemer, arbeidsmiljø og kompetanseutvikling

Finansiering: De tildelte skjønnsmidler brukt i delfinansieringen er i 2014 brukt slik:

Lønn/prosjektledelse: kr 600 000

Prosjektdrift: Møte/seminarer/utstyr/husleie mv: kr 100 000

Kommunal egeninnsats/-kostnad er ikke redegjort for her, men er i dette prosjektet betydelige. Dette vil bli nærmere redegjort for i prosjektets sluttrapport.

Evaluering og gevinstvurdering:

Prosjektet har i 2014 gjennomført de planlagte aktiviteter ihht prosjektets milepælsplan.

Prosjektet har blitt evaluert etter hver hovedimplementering med et spesielt fokus på samarbeid og oppfølging mot leverandøren. I løpet av 1. kvartal 2015 vil det bli utarbeidet en sluttrapport for prosjektet med tilhørende gevinstplan. Gevinstplanen vil si noen om status fra prosjektet, samt ny versjon som skal overføres forvaltning og linjeorganisasjonen for videre oppfølging.

Det er gjennomført arbeid både med kartlegging av potensielle gevinster, og med kartlegging av eksisterende rutiner. Det er utarbeidet en foreløpig kartlegging over gevinster innenfor følgende områder; Felles drift, ny sak- og arkivløsning, endring i prosesser og rutiner, felles rutiner og felles innkjøp (se også figuren nedenfor). Det eksempelvis kartlagt at potensielle konkrete gevinster knyttet til det å endre prosesser og rutiner vil være en effektivisering av tidsbruk og reduksjon i papir ved å gå over til elektronisk godkjenning av dokumenter, og elektronisk distribusjon av dokumenter internt i kommunen.

Videre er det gjennom arbeidet i prosjektets undergrupper / faggrupper for utvalgsbehandling, byggesaksbehandling og generell journalføring og arkivering kartlagt dagens rutiner innenfor de seks kommunene. Arbeidet med å identifisere mulighetene for forenkling og samordning av rutiner er gjennomført. Dette i tett forbindelse med å kunne legge til rette for å ta ut noen av de gevinstene som ligger i områdene illustrert over.

Prosjektets status i 2014:

Utestående aktiviteter:

Det har vært jobbet en del med å få på plass utestående aktiviteter i henhold til inngått kontrakt. Prosjektet er blitt vesentlig endret underveis og det har vært en omfattende og krevende prosess.

Det ble tatt en gjennomgang av kravspesifikasjonen og gjennomført en oppgradering basert på ny løsningsbeskrivelse, slik at Public360 skulle bli lik for samtlige kommuner og at man fikk bli en del av den løsningen som vi som «tidlig kunde» har vært med å utvikle. Oppgraderingen ble gjennomført i april/mai 2014. Igjen måtte det gjøres endringer i Grenland på grunn av feil i løsningen og noe

funksjonalitet måtte fjernes. Dette blir ivaretatt sammen med manglende oppfylte krav i kravspesifikasjonen ved neste oppgradering.

Neste oppgradering er planlagt høsten 2015 med produksjonssetting januar/februar 2016. Dette er svært lenge tid, men på grunn av fortsatt utstående aktiviteter og forvaltning av løsningen er det ikke mulig å gjennomføre dette tidligere.

Elektronisk dokumentutveksling er testet og klar for installasjon til øvrig kommuner. Dette har tatt mye tid, da leverandøren har måtte utvikle løsningen. Produksjonsettes i februar 2015 i Grenland.

Søkemotor som vi trenger til virksomhetssøk på tvers av produksjonsbasen og historisk base er blitt oppgradert og indeksert. Eget søkefelt i Public360 er utviklet og kommet på plass. Søkemotoren må optimaliseres og opplæring skal gis til brukere i 2015.

Konvertering av historisk base er gjennomført og tatt i bruk med unntak av Porsgrunn. Porsgrunn er fortsatt i test ved utgangen av 2014. Vi regner med at konverteringen er på plass for Porsgrunn i januar/februar 2015.

Integrasjoner – vi har i løpet av året fått alle integrasjonene til å fungere og vi håper at stabiliteten fortsetter.

Grenland har i samarbeid med leverandøren gjennomgått kravspesifikasjonen. Den var svært omfattende og det var et behov for å få oversikt over funksjonalitet og krav som er levert og utstående krav. Utstående krav blir ivaretatt ved framtidige oppgraderinger og det gjør at vår kravspesifikasjon først vil være innfridd ved oppgradering høsten 2015.

Avslutning av prosjektet

Styringsgruppen valgte å gjennomføre en fagsamling og avslutning av prosjektet 27. mai 2014. Det var god oppslutning på både for fagsamlingen og avslutningen av prosjektet.

Oppfølging mot leverandør gjøres videre av prosjektleder fra begge parter. Ved behov innkalles styringsgruppen til møte. Prosjektgruppen har periodevis hatt møter etter avslutningen, men prøver å gjennomføre mest mulig via telefonkonferanser.

Delutredning – oppbevaring av elektronisk arkiv.

En del av prosjektets mandat har også vært å utrede alternativer for langtidslagring av elektronisk arkiv. Det ble nedsatt en arbeidsgruppe som har utarbeidet sin rapport i saken. Saken har blitt behandlet i rådmannskollegiet i Grenland ved flere anledninger og det ble besluttet å innhente tilbud fra eksterne aktører.

Konklusjon er at saken sendes til politisk behandling i Bamble, Drangedal, Kragerø, Porsgrunn og Skien kommuner i januar/februar 2015 der kommunene søker om medlemskap hos IKA Kongsberg. Siljan er allerede medlem av IKA Kongsberg.

Delprosjekt – uttrekk og deponering

Leverandøren har valgt å utsette oppstart av uttrekk og deponering av databasene til etter gjennomført konvertering. Det medfører at delprosjektet vil ha oppstart i januar/februar 2015. Prosjektleder i Grenland

og hos leverandøren har gjennomført et formøte i desember 2014 for å avklare forhold knyttet til status på databasene og gjennomgang av kontrakten.

Dette delprosjektet er planlagt å være ferdig mai/juni 2015.

Økonomi

Prosjektbudsjett – hovedrammer ved prosjektstart.

Prosjektet har en totalramme på kr 30 450 000 for perioden 2009 – 2012.

Følgende tall er brukt i forbindelse med søknad til DIFI om prosjektfinansiering.

	2009	2010	2011	Totalt
Kjøp av varer og tjenester (inkl.mva)		800 000	10 800 000	11 600 000
Interne lønnskostnader	100 000	1 200 000	2 400 000	3 700 000
Sum prosjektkostnad	100 000	2 000 000	13 200 000	15 300 000

Eventuelle forventede kostnader videre i prosjektet dersom det ikke er avsluttet:

	1.7.-31.12. 2011	2012	2013	Sum forventet tillegg
Kjøp av varer og tjenester (inkl.mva)	990 000	4 680 000	1 100 000	6 770 000
Interne lønnskostnader	2 770 000	2 470 000	Ikke estimert	5 240 000
Sum prosjektkostnad	3 760 000	7 150 000	1 100 000	12 010 000

Økonomien i prosjektet er omfattende og har vært utfordrende med tanke på forsinkelsen som har oppstått. Prosjektet har pågått med full aktivitet i Grenland til og med 1. halvår 2014. Interne kostnader har ikke blitt mindre underveis, da det har vært behov for ressurser fra fagpersoner for å sikre en god utvikling av løsningen.

Sammen med leverandøren har vi hatt en gjennomgang av den økonomiske siden av prosjektet. Kommunene har mottatt sluttoppgjør i 2014, selv om noen aktiviteter gjenstår.

Avregning av utstående aktiviteter og delprosjekter tas i 2015 i forbindelse med forvaltning av løsningen.

Forvaltning av løsningen i Grenland.

Forvaltningsplan for Grenlandskommunene er utarbeidet og har vært brukt i 2014. Den skal oppdateres i 2015, da også ansvaret for forvalterrollen skal defineres.

Samarbeidet mellom deltakende kommuner og leverandøren fortsetter i henhold til inngått support – og vedlikeholdsavtale. Prosjektet for ny sak-og arkivløsning anses også som et organisasjonsprosjekt der hensikten er å forme et samarbeid mellom kommunene med tanke på felles arbeidsrutiner og prosedyrer, mulighet for felles drift og forvaltning og felles kompetanseheving.

5.2 Innføring av e-handel i grenlandskommunene – prosjekt for bedre og mer effektive innkjøpsprosesser:

Prosjektets navn: Innføring av e-handel i grenlandskommunene – prosjekt for bedre og mer effektive innkjøpsprosesser.

Målformulering: Prosjektet har som hovedmål å:

Prosjektets mandat er å få innført eHandel i alle 6 kommunene med tidligere avgitt bistand fra Difi og Capgemini. Kragerø og Porsgrunn kommuner har allerede etablert eHandel, men deltar i prosjektet for å få etablert flere kataloger, og utvide samarbeidet på området. GKI inngår samhandlingsavtaler for elektronisk samarbeid med aktuelle leverandører, hvor det blant annet settes krav til kvalitet på tjenester og kataloger. Hver kommune får bistand til å etablere inntil 12 leverandører på eHandelsplattformen, men en del leverandører vil være felles for Grenlandskommunene. Bestillinger over eHandelsplattformen skjer hovedsakelig i form av varekataloger, ekstern web-butikk og fritekstfunksjon.

Prosjektet skal også utarbeide forslag til forvaltning av eHandelsløsningen etter prosjektslutt 31.12.2014 – overføring til driftsorganisasjonen (kommuner og gki).

Sektor: Kommunal forvaltning / hele kommunen

Type prosjekt: Interkommunalt samarbeid – effektivisering, kvalitet og tjenesteutvikling

Virkemidler: Organisatoriske, IKT, styringssystemer

Finansiering: De tildelte skjønnsmidlene brukt i delfinansieringen er brukt slik:

Prosjektledelse: kr. 450 000,-

Prosjektdrift: kr. 150 000,-

Det har videre vært vesentlig egeninnsats fra kommunene i prosjektet. Nærmere redegjørelse for dette og prosjektregnskap kan ettersendes på forespørsel. Dette vil fremgå av sluttrapporten fra prosjektet som er under utarbeidelse.

Evaluering og gevinstvurdering:

Følgende prosjektmål er beskrevet i prosjektplanen:

Effektmål for hovedprosjektet

(hva skal vi oppnå etter at prosjektet er gjennomført og resultatet tatt i bruk):

- Økt lojalitet til inngåtte rammeavtaler
- Lede forbruket til avtalte produkter og/eller tjenester
- Øke forhandlingsstyrken
- Effektiv arbeidsflyt
- Effektiv kommunikasjon
- Redusere feil i ordreprosessen (korrekt ordre gir korrekt faktura)
- Øke sporbarheten, gjøre prosessen transparent

Effekter kan best synliggjøres når den enkelte kommune har vært i drift i minst 1 år.

Resultatmål for hovedprosjektet (hva skal gjøres/utvikles/bygges i prosjektet):

Prosjektet skal bidra til:

- Bedre innkjøp
- Mer effektive innkjøp – (tidsbruk fra bestilling – varemottak – fakturabehandling - betaling)
- Trygge innkjøp
- Implementere elektronisk innkjøpsløsning.

Status pr 31.12.2014 – Leverandøraktivering på Ehandelsplattformen (EHP)

Vare- og Tjenesteområder	Leverandør	Handel
Bygg- og Trelast, maling, beis og tapeter.	Carlsen Fritzøe	Varekatalog + fritekst
Bøker - Lærebøker	Akademika	Roundtrip-løsning (nettbutikk-løsning)
Elektrogrossist	Ahlsell	Roundtrip-løsning (nettbutikk-løsning)
Gass - Medisinsk og Industri	Air Liquide	Varekatalog
IT-utstyr	Greentech	Roundtrip-løsning (nettbutikk-løsning)
IT-utstyr	Itum	Roundtrip-løsning (nettbutikk-løsning)
IT-utstyr og mobiltelefoner	ATEA	Roundtrip-løsning (nettbutikk-løsning)
Jernvare; Verktøy/Verneutstyr	Tools Norge AS	Varekatalog + fritekst
Kjøkkenredskaper og servise	Skien Storkjøkken AS (Culina)	Varekatalog
Konvolutter/brevark m/logo	Wittusen & Jensen	Varekatalog
Lek, forming og tekstiler	AV Form AS	Roundtrip-løsning (nettbutikk-løsning)
Lek, forming og tekstiler	Lekolar AS	Varekatalog
Lyskilder	Auralight AS	Varekatalog
Matvarer, kolonialvarer	ASKO øst AS	Roundtrip-løsning (nettbutikk-løsning)
Matvarer; Frukt/bær/grønnsaker	MEUM frukt og grønt	Roundtrip-løsning (nettbutikk-løsning)
Matvarer; Kjøtt-/kjøttprodukter	NORTURA (ASKO)	Roundtrip-løsning (nettbutikk-løsning)
Matvarer; Melk-/melkeprodukter	TINE SA	Roundtrip-løsning (nettbutikk-løsning)
Medisinske forbruksvarer, inkontinens, etc.	Mediq Norge AS	Varekatalog
Papir, Plast/Renhold/kontorrekvisita/møbler	Norengros Erik Tanche Nilssen	Varekatalog + fritekst
VA og VVS produkter	Brødrene Dahl AS	Roundtrip-løsning (nettbutikk-løsning)

Det innebærer at prosjektet har aktivert 20 stykk leverandører på EHP pr 31.12.2014, og elektroniske bestillinger kan foretas ved hjelp av kommunenes ulike bestillingsmoduler (Agresso / Visma / Capgemini eOrder). Leverandøraktiveringer foretas pr kommune, og det kan derfor være litt avvik mellom de ulike kommunene mht. antall aktiveringer. Atea AS har kjøpt opp Teling Bedrift Itale AS, og sistnevnte leverandør er derfor fjernet fra listen (gjelder levering av mobiltelefoner m/utstyr).

Det har hovedsakelig vært prosjektgruppa i den enkelte kommune som har testet løsningen. Dette kan også variere noe fra kommune til kommune. I 2014 har VISMA ehandel blitt delvis rullet ut i Skien og Bamble kommuner. «skarp» løsning ble iverksatt siste kvartal 2014 og noen kjøp er gjennomført for å teste ut løsningen. Prosjektet ønsker å kvalitetssikre løsningen grundig før den settes i full drift

Oppsummert - Leverandøraktivering

Det vises til årsmelding/årsrapport 2011, hvor man beskrev utfordringer knyttet til forsinkelser, da det var mange parter inne i bildet i form av Capgemini, Kommunene, GKI og systemleverandører hos både kommunene og rammeavtaleleverandørene.

GKI vurderer situasjonen som stadig bedre. Dette fordi partene får stadig mer kunnskap og erfaring på området.

I tillegg har Difi standardisert mer i form av EHF-formater knyttet til kataloger, ordre, faktura og kreditnota, slik at arbeidsflyten/prosessene skal bli mer effektive.

Content Workbench (BTV-Innkjøp og GKI's godkjenningssystem) er også blitt forbedret med en sentral godkjenningssystem. Det innebærer at samme rammeavtale godkjennes kun én gang for samtlige kommuner som er deltakere på en felles rammeavtale. Denne funksjonaliteten har også GKI bestilt for Grenlandskommunene og dette ansees som en betydelig effektiviseringsgevinst for kommunene, leverandør og katalog godkjenner(e) ved GKI.

Status eFaktura

- Kragerø har ca. 30% av inngående fakturavolum på eFaktura.
- Porsgrunn har ca. 25%
- Siljan ca. 26.78 %.
- Bamble ca 6%.
- Drangedal ca. 1%. Starter mottak for fullt i juli/august i 2014.
- Skien ca. 51%

Volumet på eFaktura har økt i 2014. Forventes å øke ytterligere i 2015 for alle kommunene i neste rapporteringsperiode.

5.3 Felles satsing på barn og unge i Grenland – Talenter for framtida:

Målformulering:

Talenter for framtida er en felles, langsiktig satsing på barn og unge i Grenland. Grenlandskommunene Skien, Porsgrunn, Siljan, Bamble, Drangedal og Kragerø, samt fylkesmannen, NAV og fylkeskommunen arbeider sammen for å styrke og forbedre innsatsen overfor risikoutsatte barn og unge, på tvers av kommunegrenser og forvaltningsnivåer. En viktig målsetting er å øke andelen unge som gjennomfører videregående opplæring.

Hovedmålsettingen for Talenter for framtida er formulert slik:

«Gjennom felles satsing på forebyggende arbeid, tidlig innsats og økt samarbeid, skal vi bidra til at flere unge gjennomfører skolen og kvalifiserer seg til arbeidslivet»

For å oppnå hovedmålsettingen i Talenter for framtida har Grenlandskommunene valgt ut fem felles satsingsområder:

- Gode overganger (2012-13)
- Foreldresamarbeid (2012-13)
- Færre på passive ytelser (2014)
- Tidlig innsats (2015)
- Tverrfaglig samarbeid (2015)

I 2014 har Grenlandskommunene arbeidet med satsingsområdet «Færre på passive ytelser». Arbeidet fokuserte på tre viktige områder, med følgende resultatmål:

1) *Styrke fraværsoppfølgingen i skolen*

Resultatmål:

- a) Kommunen/fylkeskommunen har utarbeidet sikre, formaliserte rutiner for registrering av fravær i ungdomsskolen og videregående skole. Retningslinjene for registrering og oppfølging av fravær er kjent for alle i skolen, også foresatte.
- b) Kommunen/fylkeskommunen har utarbeidet klare retningslinjer for oppfølging og støtte av den enkelte elev som vurderes å være i en utsatt posisjon i ungdomsskolen og videregående opplæring.

2) *Øke elevers nærvær i skolen*

Resultatmål: Kommunen/fylkeskommunen har iverksatt tiltak for å øke elevers nærvær i ungdomsskolen og videregående opplæring.

3) *Oppfølging av unge som slutter i skolen*

Resultatmål: Kommunen/fylkeskommunen har rutiner som sikrer at elever som slutter skolen fanges opp så tidlig som mulig og gis individuell oppfølging med målsetting om å hjelpe ungdommen tilbake i skole eller arbeid.

Sektor: Kommunal forvaltning /skole og oppvekst

Type prosjekt: Interkommunalt samarbeid – effektivisering, kvalitet og tjenesteutvikling

Virkemidler: Organisatoriske

Talenter for framtida er først og fremst en satsing for å styrke tjenestene innenfor det ordinære virkemiddelapparatet, fremfor igangsetting av nye prosjekter. Viktige strategier er på kunnskapsutvikling, erfaringsutveksling og bedre samordning.

Finansiering:

andel skjønnsmidler De tildelte skjønnsmidlene i delfinansieringen av Talenter for framtida har vært brukt til å finansiere samarbeid med Høyskolen i Telemark. Samarbeidet skal videreføres og utvikles i 2015.

Alle deltakende parter i samarbeidssatsingen Talenter for framtida legger ned stor egeninnsats i arbeidet. Egeninnsatsen tilsvarer en langt større andel enn skjønnsmidler benyttet i satsingen.

Noen av aktivitetene gjennomført i Talenter for framtida 2014:

- I januar 2014 arrangerte vi en større oppstartskonferanse i Langesund for det nye satsingsområdet. Her ble resultatmål, mandat og fremdriftsplan presentert.
- Hver kommune etablerte tverrfaglige arbeidsgrupper innenfor oppvekstsektoren. Deretter jobbet kommunene intensivt i læringsnettverkene for å komme fram til robuste tiltak innenfor de tre områdene. Fylkeskommunen bidro inn i arbeidsgruppene. Siljan og Drangedal samarbeidet om arbeidsgruppen.
- I mars ble det gjennomført en arbeidsgruppesamling med fokus på implementering av tiltak.
- Våren 2014 ble det gjennomført dialogkonferanser med elever fra videregående skole/ungdomsskolen i alle Grenlandskommunene.
- Arbeidsgruppene avleverte rapportert fra arbeidet 20. juni 2014. Resultatet fra arbeidet ble presentert på en konferanse i september, kalt «Fra ord til handling». Her deltok politikere, adm. ledelse og arbeidsgruppene i Talenter for framtida

Start og planlagt slutt

Samarbeidet om Talenter for framtida startet opp i 2010. Planlagt slutt medio 2016.

Gevinstrealisering, hovedsatsing

- Gjennomføringen av videregående opplæring har økt de siste tre årene og vi ligger nå litt over landsgjennomsnittet (jfr. SSB). Det er samtidig flere unge som starter på vgo og færre som slutter. Det må understrekes at dette skyldes en stor innsats av mange parter i kommune/fylkeskommune. Det vil være feil å fremheve enkeltinnsatser i denne sammenheng. Uansett peker pilene i riktig retning for Telemark.
- Innsatsen overfor utsatte barn og unge i Grenland er styrket gjennom en rekke forbedringstiltak i alle kommunene.
- Bedre samordning mellom forvaltningsnivå, og kommuner og sektorer.
- NAV har styrket innsatsen for unge gjennom nye tiltak rettet mot ungdom.
- Midt-Telemark har etablert et eget Talenter for framtida-prosjekt

Gevinstvurdering, delprosjekt

Rapportering av resultat

For å styrke satsingen har vi inngått et samarbeid med Høyskolen i Telemark. Høyskolen skal blant annet utarbeide en rapport med dokumentasjon av resultatet fra de tre første satsingsområdene i Talenter for framtida. Rapporten skal ha en felles del, samt en spesifikk del for hver deltagerkommune. Rapporten vil belyse hvilke endringer som har funnet sted som følge av arbeidet i Talenter for framtida, og samtidig identifisere utfordringer og suksessfaktorer. Vi håper at rapporten vil gi nyttig kunnskap til kommunene.

Kunnskapsutvikling

En viktig strategi i Talenter for framtida er å sikre at tiltakene som iverksettes skal være kunnskapsbaserte, dvs. at det foreligger forskningsmessig dokumentasjon av effekt. Høyskolen skal bidra med faglige råd og veiledning til kommunene om effektfulle tiltak, Implementering, etc. Gevinsten av dette vil være økt kompetanse i kommunene og bedre tjenester til barn og unge.

Utvikling av styringsindikatorer

Mange av tiltakene som skal iverksettes i Talenter for framtida er forebyggende tiltak rettet mot tidligere faser av oppvekstløpet. Vi har derfor behov for å utforme måleindikatorer for å kunne vurdere resultatet av tiltakene som settes inn i tidlige faser av oppvekstløpet. Dette vil være en viktig gevinst, for dagens praksis viser at det sannsynligvis brukes for mange ressurser på tiltak uten dokumentert effekt. Det betyr at det er vanskelig å vite om ressursinnsatsen lønner seg. Gjennom delprosjektet skal Høyskolen nå bidra til å utarbeide et sett med resultatindikatorer slik at kommunene kan følge utviklingen i satsingsområdene over tid.

5.4 Statistiksamarbeid og grenlandsbarometer:

Målformulering:

Effektmål for 3-årig prosjekt for statistiksamarbeid og Grenlandsbarometer er:
«Økt kvalitet og bedre effektivitet i kommunenes tjenesteproduksjon.»

Resultatmål for 3-årig prosjekt for statistiksamarbeid og Grenlandsbarometer er:

1. Sikre god kvalitet i eget innsamlet tallmateriale.
2. Sikre hurtig levering av data/tallmateriale som kan belyse aktuelle problemstillinger.
3. Sørge for god kostnadseffektivitet i den enkelte kommune på oppgaver knyttet til datafangst, presentasjon og dels anvendelse av statistisk materiale. Det vil si:
 - a) Fordele lisensutgifter på IT-verktøy.
 - b) Inngå gunstige innkjøpsavtaler på grunnlagsdata (blant annet grunnkretsdata).
 - c) Redusere samlet årsverk innsats i kommunene på disse oppgavene.
 - d) Redusere behovet for innkjøp av eksterne tjenester.
4. Legge til rette for gode sammenligningsmuligheter mellom grenlandskommunene gjennom utarbeidelse av et Grenlandsbarometer.
5. Styrke kommunenes samlede kompetanse i arbeidet med eget statistisk tallmateriale, og på datafangst, presentasjon og analyse.
6. Sikre forvaltning av Grenlandsbarometeret som et løpende verktøy for kommunene og kommunesamarbeidet.

Statistisk materiale benyttes av kommunene i økende grad til dokumentasjon, forståelse av egen tjenesteproduksjon, som grunnlag for planlegging og til administrativ styring og politisk ledelse. Flere offentlige og private leverandører produserer og tilbyr statistisk tallmateriale og utvalgte sett med indikatorer, for å dokumentere status og utvikling i kommunene på ulike samfunnsforhold og deres tjenesteproduksjon. Kommunene i Grenland har gjort ulike valg og hatt ulik kapasitet og kompetanse til å bygge opp egne dokumentasjonsprogram på tjenesteproduksjon og samfunnsforhold. Det er ønskelig å tilby statistisk materiale som i større grad baserer seg på lokale forutsetninger, og som kan bidra til å belyse aktuelle problemstillinger i Grenland og i den enkelte kommune.

Nærmere oppgavespesifikasjon for Grenlandsbarometeret:

Grenlandsbarometeret er etablert som et faktabasert verktøy for gjensidig læring og identifisering av forbedringsområder innenfor Grenlandssamarbeidet.

1. Produsere det årlige Grenlandsbarometeret i tre ulike format med tilhørende verbal presentasjon i kommunene og aktuelle fora.
 - 1.1. Grenlandsbarometeret etableres som et 3-årig prosjekt fra januar 2014.
Datakilde: KOSTRA supplert med tilhørende samfunnsdata.
 - 1.2. Rådata kjøpes inn i delvis bearbeidet form fra ekstern leverandør.
 - 1.3. Dekker 8-10 kommunale tjenestoområder.
 - 1.4. Produseres i tre format tilpasset målgrupper (basert på samme data):
 - a) Oversiktsbarometer for Grenlandsregionen i sammenligning med andre regioner. Målgruppe: Samfunnsaktører og øvrige interesserte.
 - b) Detaljert barometer med tilhørende grunnlagsdata for analyse.
Målgruppe: Kommuneadministrasjon.
 - c) Styringsdata til kommunenes styringsdokument (handlingsprogram, årsberetning med mer). Leveres med innhold og form etter avtale med den enkelte kommune. Målgruppe: Politikere og øvrige samfunnsaktører.
2. Tilby kommunene statistikkpresentasjon på deres hjemmesider, primært basert på barometeret og med

tilhørende grunnlagsdata.

3. Tilby kommunene statistikk ned på ønskede plansoner i den enkelte kommune (befolkning, bolig, næring, eventuelt levekår med videre).

4. Utrede og prøve ut mulige øvrige faste driftsoppgaver og tjenester.

4.1. Tilby kommunene utvidet analysebistand på deres tjenesteproduksjon for økt forståelse, kostnadseffektivitet og mulige forbedringstiltak.

4.2. Tilby statistikk/analyser basert på utvidet bruk av særskilt utviklet programvare for blant annet befolkningsprognoser på ønskede plansoner, konsekvensanalyser av lokale planforutsetninger, kapasitetsanalyser av kommunale tjenester.

4.3. Utarbeide benchmarking på sammenlignbare virksomheter (eks. sykehjem og skoler) innen og mellom kommunene.

4.4. Vurdere en utvidet statistisk presentasjon av den enkelte grenlandskommune på Internett.

4.5. Tilby kompetanse/veiledning og programvarebistand til kommunene for gjennomføring og oppfølging av elektroniske spørreskjemaundersøkelser.

4.6. Bistå kommunene (etter bestilling) med statistisk materiale hentet fra offentlig tilgjengelige databaser.

5. Grenlandsbarometeret produseres årlig og første gang våren 2014 med grunnlag i 2013 materiale.

6. Grenlandssamarbeidet vil jobbe med Regjeringens kommunereform. I den forbindelse kan det bli aktuelt å benytte ressurser knyttet til dette prosjektet i form av statistikk- og analysebistand.

Sektor: Hele kommunen

Type prosjekt: Interkommunalt samarbeid – effektivisering, kvalitet og tjenesteutvikling.

Virkemidler: Organisatoriske, Opplæring, erfaringsdeling og diskusjon, styringssystemer

Gevinstrealisering – hovedsatsing:

- Utvikling, produksjon og formidling av Grenlandsbarometeret. Prosjektgruppa har utviklet første utgave av Grenlandsbarometeret bestående av 96 indikatorer fordelt på 11 tjenestemråder. Barometeret er utviklet som et detaljert barometer med tilhørende grunnlagsdata for analyse, og består av tall hentet fra KOSTRA. Barometeret skal gi et sammenligningsgrunnlag for kommunenes tjenesteproduksjon. Gjennom presentasjon og evaluering, basert på kommunenes tilbakemeldinger, skal barometeret videreutvikles i 2015.
- Prosjektet har sett på noen muligheter for nettpublisering, men ikke utredet i detalj forutsetninger og kostander. Dette vil bli prioritert i 2015.
- Prosjektet har bistått Porsgrunn og Skien med statistisk materiale hentet fra offentlige databaser (jf. punkt 4.6).
- Foreløpig er det kun Porsgrunn som benytter programvaren KOMPAS: Dette programmet benyttes blant annet til befolkningsframskriving på plansoner. Prosjektet har bistått Porsgrunn med befolkningsframskrivinger.
- Prosjektet har bistått *Kommunereformen i Grenland* med statistikk og analyse.

6 REGNSKAP FOR GRENLANDSSAMARBEIDET 2014

Fra og med 2003 har Fylkesmannen i Telemark satt av midler til utviklingstiltak som skal benyttes i det interkommunale samarbeidet. Hovedfokus på utvikling, nytenkning, samarbeid og omstilling i kommunesektoren, er hovedbegrunnelse for tildeling av midlene. Grenlandssamarbeidet fikk etter søknad tildelt henholdsvis 2.000.000 kr. for 2003, 2.850.000 kr i 2004, 2.500.000 kr i 2005 og 2006, 2.250.000 kr i 2007, 2.467.250 kr i 2008 og 2.400.000 kr i 2009, 2010 og 2011 og 2.600.000 kr i 2012, 2.800.000 i 2013 og 2.500.000 i 2014 .

Den økonomiske støtten, som skjønnsmidlene representerer, har vært og er et viktig bidrag i det interkommunale samarbeidet i Grenland. I tillegg representerer kommunenes arbeidsinnsats i form av prosjektgrupper og styringsgrupper betydelige ressurser. Omfanget av prosjektene varierer, men oppfølgingen av prosjektene synliggjør at prosjektene totalt sett representerer flere tusen arbeidstimer.

Regnskapet for 2014 omfatter 4 interkommunale samarbeidsprosjekter. Det tilsvarer de prosjektene som har mottatt tilskudd fra fylkesmannens utviklings- og omstillingsmidler (skjønnsmidler) og fremstilles slik de er rapportert til fylkesmannen.

Prosjektet ”Sak-arkivsystem i grenlandskommunene” har vært det største og mest ressurskrevende prosjektet i 2014. Dette prosjektet involverer et stort antall ansatte og enheter i de seks kommunene.

Tabellen viser oversikt bruken av fylkesmannens skjønnsmidler for 2014. Prosjekter i samarbeidets regi som ikke er delfinansiert av fylkesmannens skjønnsmidler i 2014 fremkommer ikke av tabellen.

Oversikt skjønnsmidler 2014

	Sum finansiert fylkesmannens skjønnsmidler
Sak arkiv prosjekt	700 000
Innføring e-handel	600 000
Talenter for framtida	300 000
Statistikksam arbeid og grenlandsbarometer	900 000
Sum	2 500 000

7 ETABLERTE SAMARBEID – OVERSIKT

Kapittelet gir en oversikt over de etablerte samarbeidene mellom 2 eller flere av grenlandskommunene som per januar 2015 er i drift.

Aksjeselskaper (AS) og Interkommunale selskaper (IKS)

Aksjeselskaper (AS)	Formål	Eiere	Eierandel
Visit Grenland AS	Turistinformasjon, profilering og markedsføring av reiselivstilbudet på vegne av eierkommunene.	Skien Porsgrunn Bamble Siljan	50,0 % 34,7 % 10,0 % 5,3 %
Visit Telemark AS	Produktutvikling, markedsføring og salg av aksjonærenes reiselivsprodukter på oppdragsbasis. Oppdrag innenfor alt som står i forbindelse med reiseliv, herunder deltakelse i andre selskap.	Drangedal Kragerø Porsgrunn Bamble Siljan Skien (Øvrige)	1,188% 1,188% 1,188% 1,188% 0,594% 1,781% 92,873%)
GREP – Kompetanseutvikling Grenland AS	Bidra til økt yrkesdeltakelse for de som er utenfor arbeidslivet, gjennom veiledning, avklaring, arbeidstrening, kvalifisering og jobbsøk. Selskapet tilbyr attføringstjenester og et bredt spekter av tilrettelagte arbeidsplasser for ansatte med varig uførestønad som livsopphold	Skien Porsgrunn Bamble Siljan	49 % 34 % 15 % 2 %
Skagerak Energi AS	Skageraks virksomhet er konsentrert om produksjon, omsetning og overføring av elektrisk kraft og annen energi, samt virksomhet som er i tilknytning til dette.	Skien Porsgrunn Bamble (Statskraft)	15,20 % 14,80 % 3,38 % 66,62 %)
Greve Biogass AS	Vestfold – Grenland samarbeid. Et bestillerselskap som bl.a. skal sikre lokal gjenvinning av matavfallet og slammet til eierkommunene.	Skien Porsgrunn Bamble Siljan Kragerø (Vestfoldkommuner og -selskaper)	9,84% 5,92% 4,10% 0,76% 5,18% 74,2%)
Bypakke Grenland AS	Driftsselskap bomstasjoner	Skien Porsgrunn Siljan Bamble (Tfk)	25% 17 % 1% 17% 50%)
Energi og Miljøkapital AS	Drive investeringsvirksomhet innen energi- og miljøsektoren. Selskapets investeringer og portefølje forvaltes av BTV-Invest. (Selskapet vedtatt avviklet innen okt.2015)	Porsgrunn Skien Bamble (Skagerak Energi (Diverse øvrige)	15 % 15 % 3 % 35 %) 32 %)
Buskerud Telemark Vestfold Investerings- fond AS (BTV Fond)	Drive investeringsvirksomhet i regionen. Selskapets investeringer og portefølje forvaltes av BTV-Invest. (Selskapet vedtatt avviklet innen 31.12.2016)	Porsgrunn Skien Bamble (Norsk Hydro ASA (Diverse øvrige)	9,5 % 9,5 % 2,1 % 9,4 %) 69.5 %)

Interkommunale selskaper (IKS)	Formål	Eiere	Eierandel
Vekst i Grenland IKS	Kommunenes felles næringsavdeling/næringsapparat. Skape arbeidsplasser basert på regionens komparative fortrinn. Etablererveiledning. Forvalte de regionale og kommunale næringsfondene.	Bamble Siljan Porsgrunn Skien Kragerø Drangedal	12% 2% 30% 44% 9% 3%
Grenland Havn IKS	Samordne og ivareta den kommunale havnevirksomheten. Bidra til et samlet og konkurransedyktig havnetilbud i regionen.	Bamble Skien Porsgrunn	33,3 % 33,3 % 33,3 %
Renovasjon i Grenland IKS	Selskapet skal ivareta deltakerkommunenes bestillings- og forvaltningsbehov knyttet til kommunenes håndtering av avfall fra husholdningene, hyttene og fra kommunal virksomhet. Selskapet skal bidra til kostnads- og miljøeffektiv drift av husholdningene og hyttenes renovasjonsordning.	Skien Porsgrunn Bamble Siljan	50,31 % 33,85 % 13,51 % 2,33 %
Telemark kommunerevisjon IKS	Utføre lovpålagt revisjonsoppgaver for deltakerne. I tillegg utføre andre revisjonsoppdrag og rådgivning for deltakerne. Kan utføre revisjonsoppdrag og rådgivning for andre selskaper.	Skien Bamble Kragerø Porsgrunn Drangedal (Øvrige)	18,86 % 5,35 % 4,00 % 12,51 % 1,58 % 57,70 %)
Gea Norwegica Geopark IKS	Geoparken skal spre kunnskap om vår geologiske naturarv og sammenhengene mellom geologiske prosesser og vår eksistens. (Europeisk UNESCO Geopark)	Skien Bamble Kragerø Porsgrunn Siljan (Øvrige)	9,63 % 2,75 % 2,29 % 6,42 % 0,46 % 78,45 %)
Telemark kontrollutvalgssekretariat IKS	Kontrollutvalget skal føre tilsyn med at skattepengene (offentlige midler) blir brukt slik kommunestyret har bestemt.	Bamble Kragerø Porsgrunn Drangedal Siljan (Øvrige kommuner og fylkeskommuner)	3,8% 3,3% 7,2% 2,1% 1,6% 82%)

Samarbeidsenheter organisert ihht. Kommunelovens § 27 og § 28

Samarbeid	Deltakere	Organisering	Vertskommune/ kontorkommune	Lovpålagt oppgave/ myndighetsutøvelse overdratt
Barnevernvakt Krise- og akuttberedskap for barneverntjenesten. Felles barnevernsvakttjeneste på kveldstid, i helger og høytider	Alle i Telemark, minus: Notodden Tinn og Hjartdal	Kommuneloven § 27	Skien	
Grenland landbrukskontor Felles landbruksforvaltning for deltakerkommunene	Skien Porsgrunn Siljan	Kommuneloven § 28- 1b	Skien	Ja Landbrukskontoret står for myndighetsutøvelsen innen landbruksforvaltning og vilt- og fiskeforvaltningen.
110 – Telemark Felles alarmsentral for hele Telemark. Kostnadene fordeles ut fra innbyggertall i kommunene.	Alle i Telemark	Kommuneloven § 27 Virksomheten er organisert med eget styre samt årsmøte som bestemmende organ.	Skien	
IT – enheten Felles driftssenter for deltakerkommunenes behov for IT-tjenester	Skien Bamble Siljan	Kommuneloven § 27	Skien	
Grenland Friluftsråd Arbeidet med friluftspgaver av regional karakter. Kostnadene fordeles ut fra innbyggertall i kommunene	Skien Porsgrunn Drangedal	Kommuneloven § 27	Skien	
Felles arkivdepot i Telemark Etablere felles arkivdepot som tilfredsstillter krav til langtidslagring av arkiver	Skien Bamble Kragereø Drangedal	Kommuneloven § 27	Skien	
Grenlandskommunenes Innkjøpsenhet GKI Oppnå stordriftsfordeler og effektivisering av innkjøpsfunksjonene i deltakerkommunene	Skien Bamble Drangedal Kragereø Porsgrunn Siljan	Kommuneloven § 27 Interkommunalt styre og samarbeidsråd.	Skien	
Krisesenteret i Telemark Tilby hjelp og støtte til menn, kvinner og barn som kommer i vanskelige livssituasjoner som følge av vold og mishandling.	Skien Bamble Drangedal Kragereø Porsgrunn Siljan + 8 øvrige	Kommuneloven § 27.	Skien	
Kemneren i Grenland	Skien Porsgrunn	Kommuneloven § 28- 1b.	Skien	Ja

Samarbeid	Deltakere	Organisering	Vertskommune/ kontorkommune	Lovpålagt oppgave
Disponering av slam fra kommunale avløpsrenseanlegg	Skien Porsgrunn Bamble	Samarbeidsavtale	Skien	
Knarrdalsstrand renseanlegg Rense kommunalt avløpsvann.	Porsgrunn Skien	Kommuneloven § 27	Porsgrunn	
Miljørettet helsevern i Grenland Fremme folkehelse og bidra til gode miljømessige forhold. Føre tilsyn og foreta godkjenninger.	Skien Bamble Drangedal Kragerø Porsgrunn Siljan	Kommuneloven § 28-1b Rådmennene, eller den rådmannen utpeker, er styre og har jevnlig møter med miljørettet helsevern.	Porsgrunn	Ja Den formelle vedtaksmyndigheten delegeres til fagleder for tjenesteområdet etter de regler som følger av kommune-helsetjenestelovens § 4a-3
Tolketjenesten i Grenland Levere tolketjeneste til deltakerkommunene. Ved ledig kapasitet selges tolketjenester til andre kommuner og selskaper	Porsgrunn Skien	Kommuneloven § 27	Porsgrunn	
Tilsynskontoret for byggesaker i Grenland Arbeide for bedre kvalitet i byggeprosjekter. Være en ressurs og rådgiver innenfor byggekontroll. Samarbeidsavtale for 5 år (fra 2006)	Skien Bamble Drangedal Kragerø Porsgrunn Siljan	Kommuneloven § 27	Porsgrunn	
Arbeidsgiverkontrollen i Grenland AiG Bedre kommunenes mulighet til å oppfylle krav om arbeidsgiverkontroll. Etablere et solid fagmiljø som kan bistå med råd og veiledning overfor næringslivet.	Skien Bamble Kragerø Porsgrunn Siljan	Kommuneloven § 27	Porsgrunn	
Felles kommuneoverlege	Bamble Kragerø Drangedal	Samarbeidsavtale	Kragerø	
Interkommunal legevaktjeneste	Kragerø Drangedal	Kommuneloven § 27	Kragerø	
Legevakt	Skien Siljan Nome	Kommuneloven § 28-1b	Skien	Ja
Overgrepsmottaket i Telemark	Alle i Telemark	Kommuneloven § 28-1b	Skien	Ja
Samarbeid	Deltakere	Organisering	Vertskommune/ kontorkommune	Lovpålagt oppgave
Telemark interkommunale næringsfond	Alle i Telemark		Telemark fylkeskommune	

Å medvirke til næringsutvikling i fylket ved å delfinansiere fellestiltak med virkning for hele fylket. Kan gi støtte til prosjekter som kommer minst to kommuner til gode.				
SAMBA En interkommunal institusjon for barn med store funksjonshemninger.	Skien Porsgrunn	Kommuneloven § 27	Skien	
Interkommunalt geodatasamarbeid i Grenland	Bamble Skien Porsgrunn Siljan	Samarbeidsavtale	Porsgrunn	

Nettverkssamarbeid

Regionråd kan defineres som interkommunale politiske nettverkssamarbeid.¹ Rådet fungerer som et diskusjonsforum og en arena for samordning og samarbeid. Samordning og samarbeid anses viktig for å sikre innbyggerne et godt og effektivt tjenestetilbud. Nettverket fungerer videre som en arena for erfaringsutveksling og politikkutforming på tvers av de fysiske kommunegrensene.

Grenlandssamarbeidet kan sies å være er en politisk og faglig nettverksorganisasjon for felles utviklings-, utrednings- og planleggingsinitiativ. I tillegg til felles prosjekter, samarbeider kommunene i felles driftsorganisasjoner og i fagnettverk.

Nettverk er viktig for deling og gjenbruk av kompetanse og kunnskap. I Grenlandssamarbeidet er det etablert mange administrative faglige nettverk og faggrupper. Disse arbeider med felles utfordringer for kommunene innenfor en rekke områder og initierer prosjekter i samarbeidet.

Nettverkene kan:

- Utvikle ideer og hente ut gevinster ved utveksling av erfaringer
- Ta initiativ til systemharmonisering
- Ta initiativ til felles prosjekter
- Samarbeidet om felles opplæringstiltak og faglig oppdateringer på det aktuelle området.

Her er en liste over noen av de aktive fagnettverkene for grenlandskommunene:

- HMS-forum Grenland
- Beredskapsnettverk Grenland
- Kompetansenettverket
- Samarbeidsforum for miljø
- Personalsjefsnettverk
- Kultursjefsnettverket
- M.fl.

Slike fag- og læringsnettverk bør ses på som en viktig strategi i samarbeidet for å styrke arbeidet med felles utfordringer, tjenesteutvikling og regionsbygging – og bidra til et godt kompetanse- og læringsmiljø for de ansatte i kommunene.

¹ NIVIs notat 2008-1 «Status for interkommunalt samarbeid og behov for videreutvikling og Masteroppgaven «Roller i regionråd – en studie av rollehåndtering i Knutepunkt Sørlandet og Grenlandssamarbeidet» Universitetet i Agder, 2009